

Datum

2019-01-08

Vår referens

Helena Hansson

Utvecklingssekreterare

helena.hansson@malmo.se

Tjänsteskrivelse

**Fördelning av behovsposter i riksnorm 2019
ASN-2018-21525****Sammanfattning**

Regeringen har fattat beslut om att höja riksnormen per den 1 januari 2019. Höjningen uppgår till två procent. Socialstyrelsen har sedan år 2012 inte längre i uppdrag att fördela summan av riksnormen på de olika behovsposterna som riksnormen avser att täcka varpå arbetsmarknads- och socialnämnden föreslår fatta beslut om fördelning av behovsposter i riksnorm 2019. Arbetsmarknads- och socialförvaltningen föreslår att nämnden fortsättningsvis ger förvaltningen i uppdrag att årligen justera fördelningen av riksnormens poster i samband med att beloppen för riksnormen justeras i socialtjänstförordningen.

Med anledning av ändringar i socialtjänstlagens 4 kap 3 § föreslår arbetsmarknads- och socialförvaltningen även en revidering i stycket om riksnorm i de *Riktlinjer för handläggning av försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt* som nämnden beslutat om. Ändringen består i att ordet TV-avgift stryks.

Förslag till beslut

1. Arbetsmarknads- och socialnämnden beslutar om fördelning av behovsposter i riksnorm 2019 i enlighet med förslag.

2. Arbetsmarknads- och socialnämnden godkänner revidering av stycket *Riksnorm* i *Riktlinjer för handläggning av försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt* i enlighet med förslag och att ändringen börjar gälla 2019-02-15.

3. Arbetsmarknads- och socialnämnden uppdrar åt förvaltningen att framöver årligen justera fördelningen av riksnormens poster i samband med att beloppen för riksnormen justeras i socialtjänstförordningen (2001:937).

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse ASN 190130 Fördelning av behovsposter i riksnorm 2019
- Bilaga 1 Förslag Fördelning behovsposter riksnormen 2019
- Bilaga 2 Fördelning behovsposter riksnormen 2018

Beslutsplanering

ASN presidieberedning 2019-01-09

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2019-01-17

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2019-01-30

Ärendet

Regeringen beslutade om ny riksnorm för år 2019 den 22 november 2018. Riksnormen 2019 har räknats upp med två procent jämfört med riksnormen 2018.

Socialstyrelsen har i uppdrag att publicera de beslutade beloppen. Riksnormen är en bruttonorm, det vill säga beloppen för de olika kostnadsposterna är inte fastställda i socialtjänstförordningen, utan endast de lägsta totalbeloppen för olika hushållstyper och åldersgrupper.

Den 30 november 2018 publicerades riksdagens beslut om en följdändring till beslutet om förändring av hanteringen av TV-avgiften, som innebär att 4 kap. 3 § SoL ändras genom att satsen ”och radio- och TV-avgift” tas bort från den 1 januari 2019. I utredningen av detta ärende har Arbetsmarknads- och socialförvaltningen tagit kontakt med Socialstyrelsen som meddelar att de ej har någon information som tyder på att normbeloppen har påverkats av ändringen när det gäller TV-avgiften.

Riksnorm i lag och förordning

Riksnormen inom försörjningsstödet regleras genom socialtjänstlagen (2001:453)¹ och socialtjänstförordningen (2001:937)².

Socialtjänstlagen, 4 kap 3 § första stycket SoL enligt aktuell skrivning år 2018 respektive år 2019;

- 3 § /Upphör att gälla U:2019-01-01/** Försörjningsstöd lämnas för skäligen kostnader för
1. livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, förbrukningsvaror, hälsa och hygien samt dagstidning, telefon och **radio- och TV-avgift**,
 2. boende, hushållsel, arbetsresor, hemförsäkring samt medlemskap i fackförening och arbetslöshetskassa.

- 3 § /Träder i kraft I:2019-01-01/** Försörjningsstöd lämnas för skäligen kostnader för
1. livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, förbrukningsvaror, hälsa och hygien samt dagstidning och telefon,
 2. boende, hushållsel, arbetsresor, hemförsäkring samt medlemskap i fackförening och arbetslöshetskassa.

Skrivningarna i paragrafens andra stycke är oförändrade år 2018 och år 2019;

Skäligen kostnader enligt första stycket 1 ska i enlighet med vad regeringen närmare föreskriver beräknas enligt en för hela riket gällande norm (riksnorm) på grundval av officiella prisundersökningar av olika hushållstypers baskonsumtion. Om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl, ska socialnämnden dock beräkna dessa kostnader till en högre nivå. Nämnden får också i ett enskilt fall beräkna kostnaderna till en lägre nivå, om det finns särskilda skäl för detta. *Lag (2018:1894)*

¹ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/socialtjanstlag-2001453_sfs-2001-453

² https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/socialtjanstforordning-2001937_sfs-2001-937

Socialtjänstförordningen, 2 kap 1 §;

1 § /Träder i kraft I:2019-01-01/ Riksnormen för beräkning av skäligen kostnader enligt 4 kap. 3 § första stycket 1 socialtjänstlagen (2001:453) grundar sig på Konsumentverkets senaste pris- och konsumtionsundersökningar och delas upp på olika hushållstyper och åldersintervaller.

Riksnormen för ett hushåll under 2019 utgör summan av de personliga kostnaderna för samtliga medlemmar i hushållet och de gemensamma hushållskostnaderna beräknade enligt följande tabeller.

Personliga kostnader i kronor per hemmavarande barn och skolungdom, ej lunch 5 dagar/vecka

under 1 år	1-2 år	3 år	4-6 år
2 000	2 190	1 940	2 120

med lunch

under 1 år	år 1-2 år	3 år	4-6 år	7-10 år	11-14 år	15-18 år	19-20 år
2 130	2 380	2 120	2 380	2 990	3 440	3 880	3 910

Personliga kostnader i kronor - vuxna

Ensamstående	Sambor
3090	5570

Gemensamma hushållskostnader i kronor - medlemmar i hushållet

1 pers.	2 pers.	3 pers.	4 pers.	5 pers.	6 pers.	7 pers.
990	1100	1380	1570	1810	2050	2220

För hushåll med fler än 7 personer beräknas kostnaden för varje tillkommande hushållsmedlem som skillnaden mellan hushåll med 6 respektive 7 personer.

För en vuxen person som inte är att anse som sambo, men som ingår i hushållsgemenskap med flera personer, beräknas normen såsom personliga kostnader för ensamstående plus kvoten av de gemensamma kostnaderna för hushållet och antalet medlemmar i hushållet. Förordning (2018:1787).

Riksnormen fördelad per behovspost

Fram till och med år 2011 publicerade Socialstyrelsen ett meddelandeblad med fördelning av riksnormen på de olika behovsposterna för respektive åldersgrupp och hushållssammansättningar. Från och med år 2012 har Socialstyrelsen enbart i uppdrag att ta fram underlag som avser summan av de personliga kostnaderna för respektive åldersgrupp samt gemensamma hushållskostnader för hushåll av olika storlek.³ Kommunstyrelsen i Malmö har därefter för år 2012 till 2017 beslutat om fördelning av riksnormen på de behovsposter som ingår. För år 2018 fattade Arbetsmarknads- och socialnämnden beslut om fördelningen av belopp på riksnormens poster.

Det står det enskilda hushållet fritt att disponera riksnormen på de olika behovsposterna enligt egen bedömning och önskemål. Det finns dock flera anledningar till att fastställa hur normen

³ <http://www.socialstyrelsen.se/ekonomisktband/riksnormen>

fördelas på de olika behovsposterna, det vill säga exempelvis hur mycket som är avsett för livsmedel eller kläder och skor. I vissa fall ska t. ex. bistånd endast beräknas för livsmedel och underlaget är då av vikt för att skapa förutsättningar för likabehandling inom kommunen. Fördelning av riksnormen på behovsposterna är också ett underlag som används för information till biståndsmottagare när det gäller hushållsbudget och planering av ekonomin.

Mot bakgrund av att fördelning av riksnormen på de olika behovsposterna sker inom ramen för det bruttobelopp som fastställts i socialtjänstförordningen bedömer arbetsmarknads- och socialförvaltningen att fördelningen av riksnormens poster framöver kan ske genom beslut på förvaltningsnivå. Arbetsmarknads- och socialförvaltningen föreslår därmed att nämnden uppdrar åt förvaltningen att framöver årligen justera fördelningen av riksnormens poster i samband med att justering av riksnormen sker i socialtjänstförordningen (2001:937).

Förslag om fördelning av behovsposter i riksnorm 2019

Strategiska avdelningen har i samband med att riksnorm 2019 meddelats tagit fram föreliggande förslag på fördelning av riksnormen på de olika behovsposterna, se bilaga 1 *Fördelning av behovsposter i riksnorm 2019 – Förslag ASN 190130*. Förslaget bygger på att varje normpost är uppräknad med två procent. Beloppen har justerats till närmaste fem- eller tiotal samt med beaktande av totalsumman för respektive åldersgrupp. I bilaga 2 framkommer fördelning av behovsposter i riksnormen avseende år 2018.

Behov av reviderad text i gällande riktlinjer

Med anledning av de ändringar som träder i kraft 2019-01-01 i Socialtjänstlagens 4 kap 3 § bedömer arbetsmarknads- och socialförvaltningen det som nödvändigt med en reviderad skrivning i gällande riktlinjer i avsnittet *Riksnorm*. Arbetsmarknads- och socialnämnden fattade 2017-11-28 beslut om *Riktlinjer för handläggning av försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt*. Avsnittet *Riksnorm* innehåller en uppräknad av riksnormens poster, vilken inkluderar TV-avgift i enlighet med socialtjänstlagens skrivning fram till 2019-01-01. Arbetsmarknads- och socialförvaltningen föreslår att *TV-avgift* stryks från avsnittet.

Aktuell skrivning:

Riksnorm

Regeringen fattar som regel beslut om justerad riksnorm varje kalenderår. Arbetsmarknads- och socialnämnden beslutar därefter om fördelning av beloppet i förhållande till de poster som riksnormen avser täcka.

Riksnormens poster är; livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, hygien, barn- och ungdomsförsäkring, förbrukningsvaror samt dagstidning, telefon och TV avgift. Försörjningsstöd omfattar därutöver även skäliga kostnader för boende, hushållsel, arbetsresor, hemförsäkring samt medlemskap i fackförening och arbetslöshetskassa.

Förslag på ny skrivning:

Riksnorm

Regeringen fattar som regel beslut om justerad riksnorm varje kalenderår. Arbetsmarknads- och socialnämnden beslutar därefter om fördelning av beloppet i förhållande till de poster som riksnormen avser täcka.

Riksnormens poster är; livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, hygien, barn- och ungdomsförsäkring, förbrukningsvaror samt dagstidning och telefon. Försörjningsstöd omfattar därutöver även skäliga

kostnader för boende, hushållsel, arbetsresor, hemförsäkring samt medlemskap i fackförening och arbetslöshetskassa.

Ansvariga

Katarina Lindeberg Avdelningschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef